

Univerzita Palackého v Olomouci

*Právo duševního vlastnictví -
Práva související a kolektivní správa*

Pavel Tůma

Obsah

A. Práva související

1. Právo výkonných umělců
2. Právo výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů
3. Právo prvního zveřejnitelé díla
4. Právo nakladatele na náhradní odměnu

B. Zvláštní právo pořizovatele databáze

C. Kolektivní správa

A. Související práva

HISTORICKÝ VÝVOJ (1)

původní systém právní ochrany

kont. Evropa - autorské právo (pouze v
užším smyslu = právo autorů)

X

systém COPYRIGHT (UK, USA)

HISTORICKÝ VÝVOJ (2)

právo autorů = pouze ochrana tvůrčí
činnosti

X

technologický vývoj

→

nutnost zavedení nového systému
absolutních práv

PŘÍKLAD

Chráněno právem autorů?

Ne!!

POJEM „PRÁV SOUVISEJÍCÍCH“

**typické pro evropský kontinentální
systém autorskoprávní ochrany**

X

anglo-americký systém copyright

POJEM „PRÁV SOUVISEJÍCÍCH“

- = skupina absolutních práv různorodé předmětové povahy (souvislost pouze hospodářská)
 - ochrana umělecké tvorby (umělecké výkony)
 - ochrana investice (záznamy, vysílání, první zveřejnění volného díla)
- ≠ příbuzná práva (pouze práva výkonných umělců)
- užití pouze prostřednictvím technických prostředků
 - na trvalém nosiči
 - efemérním elektronickým sdělováním

PŮVODNÍ NOSIČE ZÁZNAMU

EDISONŮV FONOGRAM

PŮVODNÍ NOSIČE ZÁZNAMU

GRAMOFONOVÁ DESKA

ROZSAH SOUVISEJÍCÍCH PRÁV

Zakotveno rovněž v právu EU

- *právo výkonných umělců k jejich uměleckým výkonům*
- *právo výrobců zvukových záznamů k jejich záznamům*
- *právo výrobců zvukově obrazových záznamů k jejich záznamům*
- *právo rozhlasových a televizních vysílatelů k jejich vysíláním*
- *právo prvního zveřejnitel k jím zveřejněnému dílu*
- *právo na nakladatele na náhradní odměnu*

1. Právo výkoných umělců

PRÁVO VÝKONNÝCH UMĚLCŮ - PŘEDMĚT

UMĚLECKÝ VÝKON

=

**výkon herce, zpěváka, hudebníka, tanečníka, dirigenta,
sbormistra, režiséra nebo jiné osoby, která hraje, zpívá,
recituje, předvádí nebo jinak provádí umělecké dílo a
výtvory tradiční lidové kultury**

+

artistický výkon (fikce)

PRÁVO VÝKONNÝCH UMĚLCŮ - SUBJEKT

VÝKONNÝ UMĚLEC

- **OBJEKTIVNÍ PRAVDIVOST PŮVODCOVSTVÍ** = osoba, která umělecký výkon vytvořila = osoba provádějící umělecké dílo
- **vždy fyzická osoba**
- **domněnka zákonného zastoupení u hromadných výkonů vedoucím tělesa**

PRÁVO VÝKONNÝCH UMĚLCŮ - OBSAH

- výlučná osobnostní práva

- právo výkon zveřejnit
- právo určit způsob uměleckého označení
- Právo bránit se znešvažení výkonu
 - *práva nepřevoditelná, smrtí zanikají → postmortální ochrana*

- výlučná majetková práva

- právo zachytit a rozmnožovat záznam výkonu
- právo na rozšiřování, pronájem, půjčování
- právo na sdělování veřejnosti
- právo na náhradní odměnu při soukromém rozmnožování a pronájmu
- právo na roční doplňkovou odměnu za prodloužené období ochrany

- *práva nepřevoditelná, trvání **50 let** od prvního zveřejnění (resp. od vytvoření u nezveřejněných výkonů), popř. **70 let** od zveřejnění zvukového záznamu → kogentní úprava licenční odměny pro prodloužené období*

- výjimky

– obdobně jako u AP (+ úplatná vysílací licence pro výkony na zvukových záznamech)

2. Práva výrobců záznamů

Práva výrobců záznamů

- **zvukový záznam (fonogram)**
= sluchem vnímatelný záznam zvuků výkonu výkonného umělce či jiných zvuků, nebo jejich vyjádření
- **zvukově obrazový záznam (EU = „film“)**
= záznam audiovizuálního díla nebo jiných audiovizuálních vyjádření

povaha obsahu záznamu zcela bez významu

ochrana investice

Zvukově obrazový záznam

06/22/2011 19:53:03

PRÁVA VÝROBCŮ ZÁZNAMŮ – SUBJEKT

VÝROBCE

= investor

- *osoba (fyzická či právnická), která záznam na svoji odpovědnost pořídila,*
- *osoba, která k pořízení záznamu dala podnět*

PRÁVA VÝROBCŮ ZÁZNAMŮ – OBSAH

= pouze majetková absolutní práva

- právo na rozmnožování
- právo na rozšiřování, pronájem a půjčování
- právo na sdělování veřejnosti
- právo na náhradní odměnu za soukromé rozmnožování

převoditelná (i inter vivos), trvání od zveřejnění (popř. od pořízení u nezveřejněných záznamů)

- u zvukových záznamů 70 let

- u zvukově obrazových záznamů 50 let

- výjimky

- obdobně jako u AP (+ úplatná vysílací licence pro zvukové záznamy)

3. Právo vysílatelů

PRÁVO VYSÍLATELŮ - PŘEDMĚT

VYSÍLÁNÍ

= **výsledek šíření zvuků nebo obrazů a zvuků
nebo jejich vyjádření rozhlasem nebo
televizí pro příjem veřejností**

povaha obsahu záznamu zcela bez významu

ochrana investice

PRÁVO VYSÍLATELŮ - SUBJEKT

VYSÍLATEL

= investor

- osoba (fyzická či právnická), která na svou odpovědnost uskutečňuje vysílání
- osoba, která k uskutečnění vysílání dala podnět

PRÁVO VYSÍLATELŮ - OBSAH

= pouze majetková absolutní práva

- právo na rozmnožování
- právo na rozšiřování, pronájem a půjčování
- právo na sdělování veřejnosti
- právo na náhradní odměnu za soukromé rozmnožování

převoditelná (i inter vivos), trvání 50 od prvního vysílání

- výjimky

- obdobně jako u AP

4. PRÁVO PRVNÍHO ZVEŘEJNITELE DÍLA

PRÁVO PRVNÍHO ZVEŘEJNITELE

- ochrana díla, které bylo poprvé zveřejněno jako dílo volné
- majitel práv = první zveřejnitel
- výlučná majetková práva ve stejném rozsahu jako u autora

převoditelné, trvání 25 let od prvního zveřejnění

B. ZVLÁŠTNÍ PRÁVO POŘIZOVATELE DATABÁZE

OCHRANA DATABÁZÍ

- tradiční – autorským právem = ochrana duševní tvůrčí činnosti (tvůrčího výběru a uspořádání prvků)

X

- unijní koncept – zvláštní právo pořizovatele databáze = ochrana investice

ZVLÁŠTNÍ PRÁVO - PRAMEN

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází

ZVLÁŠTNÍ PRÁVO - PŘEDMĚT

PODSTATNÝ VKLAD =

**kvantitativně nebo kvalitativně podstatný
vklad (investice) do**

- **pořízení,**
 - **ověření,**
 - **předvedení,**
- obsahu databáze,**

≠

ochrana obsahu (informací) jako takových

PRÁVNÍ DATABÁZE

The screenshot displays the ASPI (Aspir) legal database interface. At the top, there is a menu bar with options: Soubor, Úpravy, Hledat, Nastavení, Dotazy, Okno, and Nápověda. Below this is a toolbar with icons for various legal sources: Předpisy (S), Judikatura (Ju), Literatura (Li), EU a SDEU (Eu), Samospráva (Sa), Překlady (Pl), Komentáře (Ko), NOZ a ZOK (Rk), Meritum (Me), Vzory (Vz), Bibliografie (Bi), and Kalkulačky (Ka). A search bar is present with the text "Hledat v celém ASPI" and a search icon. Below the search bar, there are two search filters: "a ve vztahu k" and "Q číslo předpisu, Sp.zn., CELEX, ASPI ID ...".

The main content area is divided into three columns. The left column contains a sidebar with "Novinky a tipy v ..." and a "Vážení studenti!" section. The middle column features a large blue banner for "Systém ASPI" by Wolters Kluwer, highlighting the "VERZE 2012 pro Windows". The right column contains a "Novinky a tipy systému ASPI" section.

Vážení studenti!

Děkujeme Vám za důvěru, kterou jste vložili do produktu produktem spokojeni a že Vám je věrným pomocníkem po dobu důvěrou obrátit. Připomínáme Vám také, že součástí balíčku S

Kompletní aktuální obsah samozřejmě naleznete v databázi

Realizační tým systému ASPI

Kontaktní údaje a informace o nás najdete na [našem webu](#)

Novinky a tipy systému ASPI

1. Připravili jsme pro Vás následující vylepšení:

- nově máte možnost **třídit vyhledané dokumenty v**

Systém ASPI
VERZE 2012
pro Windows

ASPI
Wolters Kluwer

COPYRIGHT
WOLTERS KLUWER ČR, a.s. 2012

Wolters Kluwer je partnerem České advokátní komory. Komory daňových poradců a Svazu měst a obcí ČR, které se také podílejí na vývoji Systému ASPI.

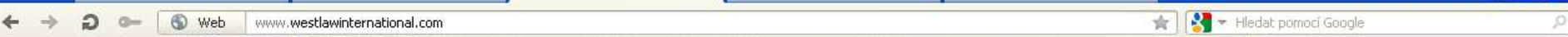
Wolters Kluwer ČR, a.s. tel: 246 040 400, hot-line: 800 611 911, fax: 246 040 401, e-mail: obchod@wkc.cz, www.systemaspi.cz

právě pro Vás, studenty. Věříme, že jste s tímto adrese student@aspi.cz, kam se můžete kdykoli s když v objednávce uvedete číslo Vaší smlouvy. kti vačního klíče.

ho kritéria, stačí jednoduše kliknout na záhlaví

ASPI
Wolters Kluwer

PRÁVNÍ DATABÁZE

Westlaw International
Legal, News and Business Information

[Home](#) | [About](#) | [Products & Subscriptions](#) | [Reference Materials](#) | [FAQ's](#) | [Contact Us](#)

Select Language
English

Sign On
Already a customer? Click Sign On to begin your research.

Online Presentation
Take a video tour.

Welcome to Westlaw International

Lawyers and legal professionals in more than 60 countries worldwide turn to Westlaw International for legal, news and business information every day.

Designed to support the increasing global needs of the world's legal and business community, Westlaw International delivers content from internationally renowned and trusted sources via the latest and most intelligent online technology. Key highlights include:

Cases

- United Kingdom from 1865
- United States (Federal & State) from 1658
- European Union from 1952
- Australia from 1903
- Hong Kong from 1905
- Canada from 1825

Statutes

- United Kingdom Statutes from 1267 (fully consolidated)
- United States Code (fully annotated)
- Comprehensive European Union Legislation
- Hong Kong Legislation from 1997
- Canada Legislation (fully consolidated)

Over 1,000 Journals and Law Reviews

- Harvard Law Review
- European Competition Law Review
- Criminal Law Review
- McGill Law Review
- Melbourne University Law Review
- Hong Kong Law Journal

News

- New York Times
- Financial Times
- Thomson Financial News
- AP Newswires
- Economist
- Transcripts from major news channels

Copyright © The Thomson Corporation.

ZVLÁŠTNÍ PRÁVO – SUBJEKT

VÝROBCE DATABÁZE

= investor

- **fyzická nebo právnická osoba, která na svou odpovědnost pořídí databázi**
- **osoba, která k pořízení databáze dala podnět**

ZVLÁŠTNÍ PRÁVO – OBSAH

- *právo na vytěžování*
= *rozmnožování*
- *právo na zužitkování*
= *jakékoli zpřístupňování veřejnosti*

celé databáze nebo její podstatné části

převoditelné, trvání 15 let od prvního zveřejnění nebo od každého podstatného vkladu

- výjimky – přiměřeně jako u AP

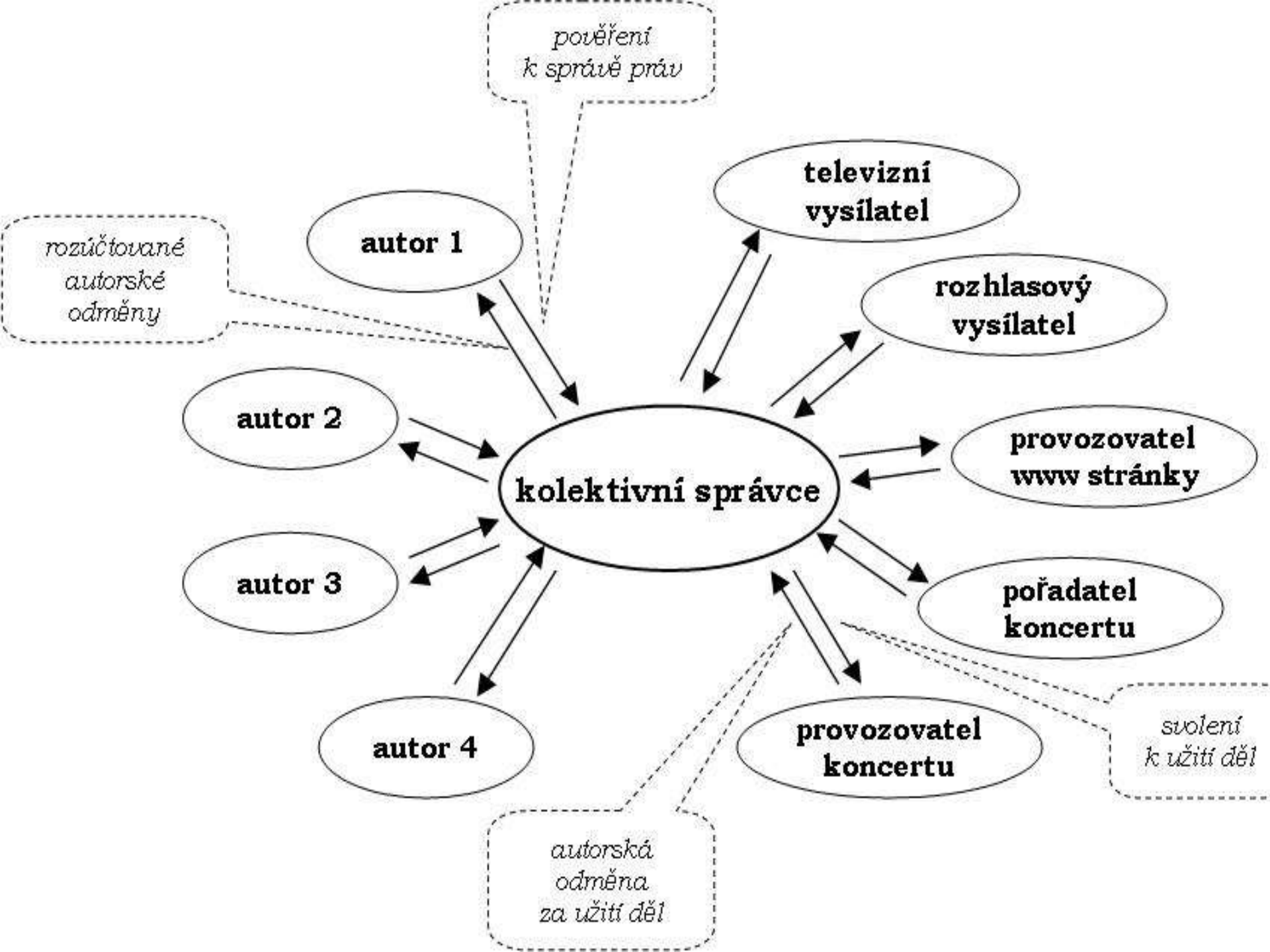
C. KOLEKTIVNÍ SPRÁVA

VÝZNAM

- **pro nositele práv – správa a vymáhání majetkových práv**
- **pro uživatele – prostředek pro snadné obstarání licencí**
- **veřejný zájem – usnadnění šíření kulturních hodnot**

OBSAH

- **zatupování nositelů práv (komise)**
- **uzavírání licenčních smluv s uživateli**
- **vybírání licenčních a dodatkových odměn ve prospěch nositelů práv**
- **vymáhání bezdůvodného obohacení a zdržovacího nároku**
- **rozdělování a vyplácení příjmů nositelů práv**

ZÁSADY

Neexistence mezinárodní úmluvy + obecnost nové unijní směrnice → různé národní modely

- ***svépomocná povaha***
- ***nevýdělečnost***
- ***povinnost převzít zastoupení***
- ***veřejný dohled***
- ***monopolní výkon***
- ***smluvní přímus vůči uživatelům***
- ***hromadnost licence (repretoárová)***

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA V ONLINE PROSTŘEDÍ

Světově zavedená zásada národního kolektivního správce

→ **problém přeshraničního užití**

=

nemožnost získání multiteritoriální hromadné licence

Z literatury

Šebelová, M.: Autorské právo. Computer Press, 2006.

Telec, I. – Tůma, P.: Přehled práva duševního vlastnictví 2. Česká právní ochrana. Doplněk, 2006.

Telec, I. – Tůma, P.: Autorské právo. Komentář. C. H. Beck, 2007.

Kříž, J. – Holcová, I. – Křest'ánová, V.: Autorský zákon. Komentář a předpisy související. Linde Praha, 2005.

Chaloupková, H. - Holý, P.: Autorský zákon. Komentář. C.H. Beck, 2012.

Sterling, J. A. L.: World Copyright Law. Londýn: Sweet & Maxwell, 2003.

